

*„ ... nemcsak a város adhat rangot egy könyvtárnak,
hanem a jó könyvtár is rangot adhat a városnak,
ha mindaz a szellemi érték, ami a könyvtárban fellelhető,
tényezőjévé válik a város szellemi életének.”*

(Békés György egykori könyvtárigazgató)

Az Ady Endre Könyvtár stratégiai terve

2016-2021.

**Egy könyvtár a város szolgálatában.
A hagyományokra építő de megújulni tudó könyvtár –
a hatvani Ady Endre Könyvtár szakmai programja**

Az Ady Endre Könyvtár küldetésnyilatkozata

Az Ady Endre Könyvtár, mint nyilvános könyvtár, alapvető küldetése és feladata, hogy a város információs – közéleti – oktatást támogató centrumává váljon. Mindenki számára biztosítsa az információhoz való szabad hozzáférést a kultúra, a tudomány és a gazdaság területén. Szolgálja az általános művelődési igények kielégítését. Lehetőséget teremtsen az általános és szakmai tájékozódáshoz, a gyerekek olvasóvá neveléséhez, az életen át tartó tanuláshoz, az esélyegyenlőség megteremtéséhez, a hátrányos helyzetűek könyvtári ellátásához, a szabadidő hasznos eltöltéséhez. A könyvtár azt szeretné, ha az emberek úgy tartanák számon, mint a város dolgozószobáját és az igényes művelődés és szórakozás helyszínét. A könyvtár szolgáltat, a könyvtáros munkája szolgálat és ez így lesz a jövőben is. Olvasói igényeket elégít ki és missziós küldetése révén reméli, hogy igényeket kelt és értékeket közvetít. Az intézmény a továbbtanulók könyvtára is. Mind a helyben, mind a vonzáskörzetben tanuló és dolgozó, felsőoktatásban résztvevők számára lehetővé teszi a tudomány és technika világának széles körű megismerését a gyűjteményen és az információs forrásokon keresztül. Az országos együttműködés segítségével hozzájárul ahhoz, hogy a tudományos ismeretek elérhetőek legyenek. A harmadik évezred kihívására válaszolva hibrid könyvtárrá kell válnia a könyvtárnak, otthont adva a papírra nyomtatott dokumentumok mellett az elektronikus hozzáférésnek is. Egyrészt el kell tudni igazodni a virtuális gyűjteményekben, másrészt meg kell őrizni a hagyományos, a Gutenberg-galaxis értékeit is. Ugyanakkor nem mondhat le egy másik fontos feladatról sem, miszerint beengedni a helyi közéletet, helyet adni a civil szervezeteknek, kiscsoportoknak. Mint nyilvános könyvtár egyszerre hajléka kell, hogy legyen a tanuláshoz, önképzéshez, a gyors információszerzéshez és a társas együttlétnek is.

Az Ady Endre Könyvtár jövőképe

Jövőképünkben olyan könyvtár szerepel, amely ki tudja elégíteni Hatvan város és a vonzáskörzetében élők igényeit. Az olvasót jól szervezett és feltárt gyűjteménnyel szolgálja. Olvasóbarát szolgáltatásokat nyújt, mind a klasszikus könyvtári mind az új típusú információ szolgáltatások terén. Egy olyan intézménnyé szeretnénk válni Hatvan város életében, amely kulturált lehetőséget ad a tanuláshoz, képzéshez, önképzéshez, a szabadidő eltöltéséhez. A könyvtári szolgáltatások mellett változatos kínálatot nyújt a lakosságnak, a civil szervezeteknek. Jelen van a térségfejlesztésben. Eszközeivel, hatásrendszerével ösztönzi a gazdasági életet. Javítja az állampolgári közérzetet és városunk megtartó erejét. Értékteremtő tevékenységével hozzájárul a városban a „szellemi otthonteremtéshez”.

I. Stratégiai elképzeléseinket meghatározó tényezők:

Kiindulási alapnak tekintjük , *A kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997.évi CXL. törvényt*, amely kijelöli és meghatározza a hazai nyilvános könyvtárak helyét és szerepét, továbbá az országos könyvtárszakmai programokat és a fenntartói valamint az olvasói elvárásokat. A hatvani Ady Endre Könyvtár ezen alaptörvény céljaival összhangban működik.

Az intézmény alapfeladatai a törvény és a hozzá kapcsolódó jogszabályok által adottak, de természetesen a lakosság részéről is meghatározottak.

Ugyanakkor a helyi feladatok ellátása mellett az intézmény része egy országos könyvtári rendszernek is. Ebből adódóan nem csupán működik, de együttműködik a magasabb és alacsonyabb szinten szolgáltató könyvtárakkal az egyéni használók differenciált igényeinek kielégítése érdekében.

Az intézményi célok szempontjából nem megkerülhető az Alapító Okirata és a Szervezeti és Működési Szabályzata. Az utóbbi dokumentumnak fontos melléklete a Gyűjtőköri Szabályzat, amely figyelembe veszi, hogy a könyvtár a közgyűteményi követelményrendszeren belül milyen helyi sajátosságokkal kell, hogy törődjön, amelyek a lokális, földrajzi, társadalmi meghatározottságból következnek. (pl.: a településhez kötődő neves személyiségek stb.)

Az emberek élethelyzetének változásai, növekvő információs igényei, a civil társadalom megerősödése, kulturális kezdeményezések szerepe, a tanulás felértékelődése, a művelődés/műveltség értéke alapvetően megváltoztatja a korábban rögzült könyvtárképet. Ma a hagyományos könyvtári funkció és az információs központ együttes jelenléte biztosítja azt a szerepet, amely a kultúraközvetítés e sajátos intézményében megfelel a változó társadalmi elvárásoknak.

Fontos feladatnak tartjuk, megőrizve a könyvtár haladó hagyományait, a modern társadalom kihívásainak, igényeinek is megfelelő, információt, dokumentumot kellő mennyiségben és gyorsasággal szolgáltató közkönyvtár irányítását, mely szervesen illeszkedik a helyi társadalom életébe. Ugyancsak fontosnak gondoljuk megtartani a könyvtárban működő közművelődési tevékenységek tradícióit a helyi társadalom, civil egyesületek, kiscsoportok kulturális szükségleteinek, művelődési igényeit feltáró és kielégítő , a közösségi életet segítő és annak otthont adó kulturális intézmény irányítását.

Helyzetelemzés:

Az információs társadalom, a tudástársadalom nemcsak a gazdasági, a politikai élet szereplői számára jelent újabb kihívásokat. Körülöttünk a világ állandóan változik és a könyvtáraknak is folyamatosan alkalmazkodniuk, igazodniuk kell az új kihívásokhoz, körülményekhez. A könyvtár célja, feladata, szolgáltatása, intézményi struktúrája és a vezetési koncepció is változik, módosul. A társadalomban végbemenő változások új stratégia megfogalmazására kényszerítik a könyvtárakat. A kultúra nem a szórakozást, hanem az emberek gondolkodásának megváltozását, az életben való könnyebb eligazodást jelenti – ennek fontos helyszíne a könyvtár lehet.

Stratégiai tervünk készítéséhez az alábbi dokumentumokat használtuk fel:

- A könyvtárhasználók körében végzett elégedettségmérés

- A könyvtári munka körülményeinek vizsgálata SWOT analízis
- Hatvan város közművelődési koncepciója
- A magyar könyvtárügy 2014-2020 közötti időszak startégiai terve még várta magára, ezért csak a szakmai előkészítő anyagokat tudtam felhasználni a tervezéshez.

A könyvtári munka körülményeinek vizsgálata

SWOT analízis

A SWOT analízis segítségével feltérképezhetjük, hogy a könyvtáron belül mi jelent biztos alapot, azaz erősséget (Strengths), mik szorulnak javításra, azaz melyek a gyengeségeink (Weaknesses), az intézményen kívül milyen biztató jelek, azaz lehetőségeink vannak (Opportunities) és melyek azok a kihívások, félelmek, veszélyek (Threats) amelyekre oda kell figyelni. Célja, hogy felkészítse a könyvtárat, annak vezetését az intézmény helyzetének meghatározására és kijelölje azokat a feladatokat amelyeket az eredményes működés érdekében meg kell valósítani. A siker kulcsa az, hogy tisztában legyünk hátrányainkkal, felismerjük lehetőségeinket, szembenézzünk a veszélyekkel és építsünk erősségeinkre. A korszerű könyvtár nyitott az új információs eszközökre, rendszerekre, őrzi a tradicionális könyvtár értékeit, erényeit, tudásközpont és információs központ egyben. Biztosítja a hagyományos és virtuális könyvtári szolgáltatásokat. A korszerű könyvtár kultúraközvetítő intézmény, közösségi találkozási pont.

A SWOT - analízis a könyvtár valamennyi munkatársának véleményét tartalmazza.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - Jó összetételű, gazdag gyűjtemény - Sokféle dokumentumtípus megtalálható a gyűjteményben - Szolgáltatási struktúránk sokszínű - A gyűjtemény számítógépes feldolgozottsága teljes - Elhivatott és kreatív munkatársak - Ingyenes programok, rendezvények, foglalkozások - Jó a csapatszellem a könyvtárban - Empátia és jó emberi kapcsolatok - Jó a hangulat és a légkör a 	<ul style="list-style-type: none"> - A könyvtár épülete kikerült a városközpontból - A könyvtár épülete nehezen megtalálható és megközelíthető - Nincs saját épületünk - A gyűjtemény nagy része külső raktárban van, nem hozzáférhető. - Nagyon kicsi a rendezvények tartására alkalmas hely. - A rossz megközelítés miatt a gyerekek nem tudnak résztvenni az olvasásnépszerűsítő programokon - A különgyűjtemények (helytörténet, zenei)

<p>munkatársak körében és az intézményben</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sokszínűek vagyunk - Gazdag és sokszínű kulturális programkínálat - Városi kulturális programokon való aktív részvétel - Gazdag és színes olvasásnépszerűsítő program kínálat a gyerekek körében. - Jól felkészült, művelt és szakmai tudással rendelkező munkatársak - Munkatársak gyakran vesznek részt továbbképzéseken - Munkatársak gyakran vesznek részt szakmai programokon - Az olvasók, látogatók szeretik a könyvtárat, - A városban jó a könyvtár megítélése - Olvasói bizalom - Eredményes pályázati tevékenység - Gyűjteményünk, programjaink népszerűek a városban - Jó partnerkapcsolatok - Jó a kapcsolat a város vezetőivel, - Jó a kapcsolat a városban működő kulturális és oktatási intézményekkel - Jó a kapcsolat a megyei és országos szakmai szervezetekkel, intézményekkel - Jó a kapcsolat a városban működő civilekkel, egyesületekkel, kiscsoportokkal - Alacsony a munkatársak körében a fluktuáció - Jó problémamegoldó képesség - A kollégák pozitív hozzáállása 	<p>szolgáltatásai csak korlátozottan használhatóak</p> <ul style="list-style-type: none"> - Számítástechnikai géppark régi, gyenge minőségű, - Fénymásoló berendezés kevés, régi és gyenge minőségű - Nem tudunk lépést tartani az informatikai fejlődéssel - Költségvetésben nincs pénz a közművelődési feladatokra - Alacsonyak a bérek - Béren kívüli juttatások hiánya - Nincs eszköz a kollégák motiválására, jutalmazására - Szakmai elismertség hiánya - Társadalmi megbecsülés hiánya a szakmával szemben - Nagyon kevés a létszám - Nincs főállású informatikus-rendszergazda - Bizonyos feladatokhoz nincs elég munkatárs (pl.: rendezvények) - A dokumentumok lopás elleni védelme nem megoldott, - A könyvek, folyóiratok állagmegóvása, kötetése nem megoldott pénzhiány miatt. - Nem megfelelő a munkatársi korfa - Fiókkönyvtár épületének állaga rossz. - A fiókkönyvtárban kevés a létszám, hiányzik egy fő könyvtáros és egy fő takarító. - Akadálymentesítés teljes hiánya.
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - Új könyvtár épület kialakítása a Kossuth téren - Visszaköltözünk a város főterére, ezáltal könnyebb lesz a 	<ul style="list-style-type: none"> - Nem költözik vissza a könyvtár a város főterére - Csökken az olvasói létszám a gyűjtemény korlátozott

<p>megközelítés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az új épületben nagyobb terek lesznek és jól elfér a gyűjtemény - Lesz a rendezvények megtartására alkalmas közösségi tér - Az új, korszerű épületben minőségelvű szolgáltatási rendszer bevezetése - Új szakmai feladatunk lesz, a felsőoktatási szakkönyvtár - Ebből következően bővülő látogatói létszám - Több fiatal olvasó és látogató - Marketing tevékenységünk erősítése, reklám - Közönségkapcsolataink további javítása - Új pályázati források 	<p>hozzáférése és a könyvtár rossz megközelítése miatt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elsorvadhatnak az intézmény jó közönségkapcsolatai a lakossággal és a társintézményekkel. - A városban működő két azonos típusú könyvtár egymás konkurensává válik. - A gyerekek nem tudnak résztvenni az olvasásnépszerűsítő programokon a távolság miatt. - Nem tudunk lépést tartani az informatikai fejlődéssel. A géppark elöregszik, elavul. - Nem lesz elég anyagi forrás rendezvényekre - Nem lesz elég forrás a gyűjtemény gyarapítására - Nem javul a munkatársak bére - Létbizonytalanság, létszámleépítés - Költségvetésünk nem tudja követni az áremelkedéseket, infláció - Pályázati források hiánya - Szakmai megbecsülés, elismerés hiánya miatt nem lesz vonzó a könyvtárosi hivatás a fiatalok körében - Fiókkönyvtár épületének állaga tovább romlik és használhatatlanná válik. - Munkatársak szakmai ismereteinek elavulása, ha a továbbképzésekre nem lesz lehetőség. (Költségvetésben nincs rá forrás, eddig pályázati forrásból történt.)
--	---

Összefoglalás

Az elemzés során a munkatársak közös brainstorming keretében gyűjtötték össze a pozitívumokat és a negatívumokat. A vizsgálat során kiderült, hogy erősségeink kétszer annyian vannak, mint a lehetőségeink, míg a negatív tényezők esetében a veszélyeket és a gyengeségeket egyenlő arányban említették.

Az analízis során kiderült hogy **a könyvtár legfőbb erősségei:** a megfelelő könyvtáros csapat, a munkatársak elkötelezettek, kreatívak, a felkészültségük nagyon jó, problémamegoldó képességük, pozitív hozzáállásuk mind a könyvtár erősségei. A könyvtári csapatra mint közösségre jellemző tulajdonságokat szintén nagyon erősnek ítélték a kollégák. Jó a csapatszellem, jó a hangulat, rugalmasak, empatikusak, szervezettek vagyunk. A szakmai munka egyértelműen a könyvtár erősségei közé tartozik: igen gazdag és színvonalas a gyűjtemény, nagyon jó a pályázati tevékenységünk. Nagyon jó partnerkapcsolatok jellemzik a könyvtárat. Nagyon pozitív a könyvtár megítélése. A könyvtár központi szerepet tölt be a város kulturális életében. (köszönhető a sokszínű és színvonalas programkínálatnak is).

Legnagyobb **gyengeségünk** és egyben a legtöbb kritikát egyértelműen a könyvtár épülete, a tárgyi és technikai feltételek kapták. Kulcsfontosságú területként kezelendő egy korszerű, minden igényt kielégítő, mindenki által könnyen megközelíthető könyvtár épület kialakítása a város főterén. Gyengeségként fogalmazódott meg a nem megfelelő, elavuló informatikai eszközpark, amely több mint 5 éves, a kedvezőtlen munkatársi korfa, mivel kevés a fiatal munkatárs.

A könyvtári szolgáltatások megítélésében egyfajta kettősség figyelhető meg. Vannak erős és gyenge pontjaink is ezen területen. Teljesen természetes ez a jelenség, hiszen könyvtárunk legfontosabb funkciójáról és tevékenységéről van szó. Könyvtárunknak szolgáltatásközpontú intézménynek kell lennie, ezért ez az a kulcsfontosságú terület, ahol a legtöbbet tehetjük és kell is tennünk a hiányosságok megszüntetése érdekében.

A munkatársak a legtöbb **lehetőséget** egyértelműen a megfelelő épület kialakításában, a könyvtár főterre való visszaköltözésében, a felsőoktatási szakkönyvtári feladatok ellátásban és a pályázati forrásokban látják. Ezen a területen van a legtöbb kiaknázandó lehetőség. Megkerülhetetlen a könyvtár épületének felújítása, korszerűsítése és visszaköltöztetése a városközpontba. Az új, korszerű épületben lehetőség lesz a minőségi szolgáltatások nyújtására. A város vezetése elkötelezett a könyvtár visszaköltöztetésével kapcsolatban így ebben van a legnagyobb lehetőségünk és esélyünk.

Félelmeink egyértelműen anyagi természetűek. **Veszélyt** és félelmeket főként az épülettel kapcsolatban fogalmaztak meg a munkatársak. Ha nem költözik vissza a könyvtár a városközpontba az a könyvtár szakmai munkájának leépüléséhez, ellehetetlenüléséhez, elsovadásához vezet. Továbbá nagy veszélyforrás az infláció, a költségvetési keret nem megfelelő arányú emelkedése. Szintén félelemként fogalmazódott meg az is, ha nem emelkednek a bérek. Félnék a dolgozók a leépítéstől és nagy a létbizonytalanság. Kevés az ember a megnövekedett feladatok ellátásához. (szakkönyvtári feladatok, kulturális programok) További veszélyforrásként fogalmazódott meg a városban működő két azonos típusú könyvtár közötti rivalizálás is.

Az Ady Endre Könyvtár kérdőíve az olvasók elégedettségének értékeléséhez

Az Ady Endre Könyvtár kérdőíves felmérést végzett a látogatók, olvasók körében 2015. október-december hónapokban. A célunk ezzel az volt, hogy visszajelzést kapjunk munkánkról, a szolgáltatásokról, a könyvtár épületéről, a gyűjteményünkről és ennek tudatában a jövőben igyekezzünk javítani teljesítményünkön, ott ahol az olvasók szükségét érzik. A kérdőíveket nyomtatott formában lehetett elérni a könyvtárban, illetve on-line verzióban a könyvtár honlapján. Összesen 102 értékelhető kérdőívet gyűjtöttünk össze és végeztük el ez alapján az elemzést. Az olvasókat megkértük, hogy 1-5-ig értékeljék intézményünket, az épületet, a szolgáltatásokat, a munkatársakat, a gyűjteményt. A kapott

válaszokat kiértékeljük, igyekszünk minden ötletet beépíteni a munkánkba és úgy fejleszteni állományunkat, szolgáltatásainkat, hogy a jövőben mind jobban végezhessük munkánkat szolgálhassuk a lakosságot. A kérdőív kitöltése anonim és önkéntes volt.

(Kérdőív részletes értékelése mellékelve.)

Összegzés:

Az olvasói elégedettségmérés eredményeként megállapítottuk az alábbiakat:

Könyvtárhasználat

A válaszadók több mint 80%-a több mint 10 éve tagja könyvtárunknak. Nagy öröm számunkra, hogy olvasóink hűségesek a könyvtárhoz, vagyis igen erős az olvasói bizalom intézményünk iránt. Kötelességünknek érezzük, hogy munkánkkal a jövőben is részlegeljünk erre a bizalomra. Látogatóink többségében havonta egyszer jönnek a könyvtárba, ezt mutatja a válaszadók több mint 50%-a és a legtöbben (96 jelölés) könyvet kölcsönöznek, újságot, folyóiratot olvasnak (42 jelölés) valamint rendezvényeinket látogatják (44 jelölés).

Tárgyi, technikai feltételek:

A legtöbb kritikát a könyvtár épülete, megközelíthetősége és az akadálymentesítés hiánya kapta. A könyvtár megközelíthetősége, városon belüli elhelyezkedése összesen 2,4 osztályzatot kapott, ami igen erős kritika. Az olvasók nagyon szeretnék, ha a könyvtár minél előbb visszaköltözhetne korábbi helyére, a város főterére, a Kossuth térre. Átlagosan 4-es osztályzatot kapott, vagyis inkább elégedettebbek a könyvtár nyitva tartásával, a tisztasággal, az informatikai eszközök mennyiségével, a világítással.

Személyi feltételek, könyvtárosok :

Megállapíthatjuk, hogy látogatóink többségében elégedettek a könyvtárosok munkájával ugyanis 4,6 volt a legrosszabb osztályzat, amit kaptunk, ami nagyon pozitív visszajelzés a munkánkról. A könyvtárosok barátságosak és kedvesek és ezt a látogatók 4,9 osztályzattal értékelték. De a segítőkészség, a bizalom, a gyors kiszolgálás is 4,8 osztályzatot kapott. Azt hiszem elég jó az eredmény, de azért nem dőlhetünk hátra, még mindig van mit javítani.

Szolgáltatások

Szolgáltatásaink közül azok kaptak alacsonyabb osztályzatot, amelyek a könyvtár költözése következtében korlátozottan hozzáférhetőek.

Gyűjteményünk jelentős része nem fér el a jelenlegi könyvtári épületben. A kézikönyvekből, a felnőtt szép- és szakirodalomból, a helytörténeti gyűjteményből és a zenei gyűjteményből csak nagyon kevés dokumentum található a polcokon. Jól mutatják az osztályzatok, hogy olvasóink elégedetlenek azzal a helyzettel, hogy gyűjteményünk jelentős része nem elérhető. A könyvtári rendezvények, programok esetében szintén csak közepes (3,1) osztályzatot kaptunk, mely annak „köszönhető”, hogy a könyvtár jelenlegi épületében nincs rendezvények tartására alkalmas terem. A korábbi 100-120 fős rendezvényterem helyett most max. 40-50 főt tudunk leültetni egy-egy rendezvény alkalmával. A hatvani Ady Endre Könyvtár rendezvényei, programjai mindig nagyon népszerűek és látogatottak voltak. A színvonalas rendezvények, programok szervezése volt intézményünk egyik erőssége. Örömteli viszont, hogy szolgáltatásaink közül több is jó

osztályzatot kapott, mint például a gyermekkönyvtár , a tájékoztatás, a reprográfiai szolgáltatások, de igen jónak értékelik a könyvtárközi kölcsönzést, a számítógépes katalógust is. Van mit javítanunk, hiszen honlapunk, a hangoskönyv szolgáltatás, a folyóiratok mennyisége és minősége is kritikát kapott.

Újhatvani Fiókkönyvtár

Az Újhatvani Fiókkönyvtárra vonatkozó kérdésekre adott válaszok igen elgondolkodtatóak számunkra. A kérdőívek felén nem kaptunk választ ezekre a kérdésekre. Talán azért nem mert a válaszadók közül az, aki nem tagja a fiókkönyvtárnak az nem tudott válaszolni érdemben ezekre a kérdésekre. A válaszadók legkevesebb pontot a fiókkönyvtár épületére és a rendezvényekre mint szolgáltatásra adták. A kritika jogos. Hiszen az épület nagyon rossz állapotban van, teljes felújítást igényel. A gyermekkönyvtári részleg alá van dúcolva, így természetesen nem vonzó a gyerekek számára. Rendezvényeket hely hiányában nem tudunk a fiókkönyvtárban szervezni. Pozitív értékelést kapott viszont a könyvgyűjtemény kínálata, a nyitva tartási idő, a könyvtár megközelítése, a számítógépes szolgáltatások is. Mindezek ismeretében a jövőben igen komoly anyagi és személyi erőforrásokat kell a fiókkönyvtárra fordítanunk, hiszen egy 10.000 lakosú városrész könyvtári ellátása a fiókkönyvtár feladata. Kellő anyagi forrás hiány miatt pályázati forrásokat kell keresnünk a fenntartó önkormányzattal közösen az épület megújítása érdekében.

Az olvasói elégedettségmérés tapasztalataival összességében mi is egyetértünk. Az olvasói vélemények sok tanulságot és ötletet adtak számunkra. Az épülettel kapcsolatos probléma remélhetőleg hamarosan megoldódik, hiszen Hatvan Város Önkormányzata határozatban vállalt kötelezettséget arra, hogy felújítja, korszerűsíti a könyvtár Kossuth téri épületét és még az idén vissza is költözhetünk. Reményeink szerint ezek után már egy modern, minden igényt kielégítő és megszépült környezetben fogadhatjuk a látogatóinkat. Nagyon köszöntjük a sok dicséretet és elismerő szavakat. Reméljük, hogy a városvezetés és a könyvtár munkatársai közös munkájának eredményét hamarosan az olvasóink is érzékelni fogják intézményünkben és továbbra is látogatóink maradnak.

II. Stratégiai céljaink 2016-2021 között

A hatvani Ady Endre Könyvtár sokszínű szolgáltató hely, a mindennapi élet színtere, amely iránt valamennyi korosztály érdeklődik. Az emberek élethelyzetének változásai, a növekvő információs igények, a civil társadalom megerősödése, a tanulás, a műveltség felértékelődése megváltoztatja a könyvtárról kialakult képet. Egyre több embernek tartozik életmódjához a rendszeres könyvtárhasználat.

Az információs társadalom egyik alapintézménye a könyvtári rendszer, amelyen keresztül az információk szabadon, bárki számára hozzáférhetőek. A könyvtári szolgáltatások igénybevétele állampolgári jog és az állampolgárok érdekeit szolgálja. A hatvani Ady Endre Könyvtárnak minden esetben ennek az elvárásnak kell megfelelnie.

A könyvtárban meglévő dokumentum és információs vagyon megőrzése, ennek fejlesztése, gyarapítása, a korlátlan hozzáférés biztosítása a könyvtár alapfeladata. Mindezt korszerű körülmények között, megfelelő informatikai háttérrel és jól képzett munkatársakkal látja el.

Cél, hogy szellemi otthont nyújtson az embereknek az életen át tartó tanulásához, a nyomtatott, az elektronikus dokumentumok és az Internet elérhetőség biztosításával nyisson ablakot a világra. Az állampolgárok tájékozódását hasznos és közérdekű információkkal segítse, járuljon hozzá a látogatók kulturált szabadidő eltöltéséhez. Vegyen részt a gyermekek, fiatalok kultúrájának gazdagításában a családokkal, pedagógusokkal összefogva. A könyvtár az olvasásnépszerűsítés és fejlesztés intézménye. A könyvtárhasználat során az önálló tájékozódást, a minőségi információkeresés technikájának elsajátítását, a digitális írástudás fejlesztését, az információs műveltség megszerzését segíti. Őrizze meg kulturális értékeinket. A könyvtárra mindenkor igényeinek megfelelő minőségi szolgáltatások elérésére törekedjen. Egy olyan innovatív intézmény kialakítása és működtetése, mely képes a olvasói igények kielégítésére, elébe megy a változásoknak. Segíti a humán erőforrás fejlődését, javítja az állampolgári közérzetet és életminőséget. A könyvtár közösségi tér is, az intézményhez kötődő kiscsoportok, civilek számára a közösségi élet színtere.

Célunk egy olyan hatvani tudásközpont létrehozása, amely képes befogadni a városi könyvtári funkciót és a felsőoktatási szakkönyvtári funkciót is. Ahová eljőhet mindenki 0-99 éves korig. A bölcsis korú, az óvodás, a kisiskolás, a középiskolás a főiskolai hallgató, a nyugdíjas is. De megtalálja a tudományos munkájához szükséges szakmai segítséget és szakirodalmat a főiskolai, egyetemi oktató is, valamint az élethosszig tartó tanulás folyamatában, a felnőttképzésben résztvevő lakosság is. Elsődleges funkciónk és feladatunk a megfelelő könyvtári szolgáltatások működtetése, gyűjtemény kialakítása. Ehhez megfelelő helyre, épületre, könyvtári terekre van szükség. Könyvtárunk nem csupán arra törekszik, hogy jó könyvtár legyen, hanem arra, hogy a minőségmenedzsment módszereit és gyakorlatát alkalmazva, folyamatosan egyre jobb legyen. Intézményünk az olvasók, a könyvtárhasználók körében már eddig is széles körben elismert és megbecsült volt. Munkáját még magasabb színvonalon, minden új lehetőséget kihasználva, új megoldási lehetőségeket keresve szeretné végezni. A hatvani Ady Endre Könyvtár biztosítja a szabad, korlátozás nélküli hozzáférést minden nyilvánosságra került dokumentumhoz, információhoz és ezáltal hozzájárul a város versenyképességének erősítéséhez. Fontos feladata, hogy a teljességre törekedve gyűjtse és elérhetővé tegye Hatvan város helytörténeti irodalmát. Korszerű minőségi szolgáltatásokkal áll a használók rendelkezésére. Felhasználó központú szolgáltatásokat nyújt, a könyvtár épületétől és a nyitva tartási időtől függetlenül hozzáférést biztosít a könyvtári szolgáltatásokhoz, információkhoz. Törekszik az olvasói igények megismerésére és ennek megfelelően alakítja gyűjteményét, szolgáltatásait. A könyvtár magába foglalja a hagyományos- és elektronikus könyvtár, tudás- és információs központ és közösségi tér funkciókat. Kiemelt feladatunknak tekintjük az olvasási és információ keresési kompetenciák fejlesztését. Olvasásnépszerűsítő programokat szervezünk mind a felnőtt, mind a gyermekolvasók részére. Jelentős szerepet tölt be a formális, nem formális képzés és az informális tanulás támogatásában. Szolgálja az egész életen át tartó tanulást gyűjteményével és szolgáltatásaival. Cél, hogy a könyvtárban korszerű ismeretekkel és megfelelő kompetenciákkal rendelkező munkatársak dolgozzanak. Ennek érdekében a könyvtár vezetése ösztönzi a tanulást, a továbbképzéseken, szakmai programokon, konferenciákon való részvételt. A könyvtár törekszik arra, hogy szolgáltatásait jól szervezett, ellenőrzött minőségirányítási rendszerben végezze.

Kiemelt kulcsterületek:

1. Gyűjteményszervezés. A könyvtár gyűjteményének gyarapítása, fejlesztése, apasztása, védelme:

A hatvani Ady Endre Könyvtár a helyi társadalom szerves része, hosszú évek óta nagyságrendjén belül a térség legtöbbet tudó, leglátogatottabb könyvtára. Értékes, gonddal és hozzáértéssel gyarapított gyűjtemény, hivatástudattal dolgozó munkatársak, a város és környék történetének feltártsága, gazdag könyvtári kiadvány kínálat (pl. Hatvani Kalendárium), valamint színvonalas rendezvények jellemzik. A gyűjteményszervezés tekintetében költséghatékony gyarapítási stratégiát követ a könyvtár. A gyarapítást egy munkacsoport végzi, figyelembe véve a könyvtár gyűjtőköri szabályzatát, a használók igényeit.

A könyvtár alapvető feladata: gyűjteményével elébe menni az olvasói igényeknek, állománya a jövőhöz is szól, nemcsak a jelenhez. A könyvtár az információs esélyegyenlőség és a demokrácia helye. Ezért válik az információs társadalom alapintézményévé.

Érvényes gyűjtőköri szabályzatunknak megfelelően, működésünk lényege olvasóink igényeinek kielégítése, amely csak tudatos tervszerűséggel épített gyűjtemény birtokában lehetséges. Vezetői programom egyik legsarkalatosabb kérdésének tekintem az állomány gyarapítását a gazdasági lehetőségeink határain belül. Az intézmény zavartalan működése érdekében az egyes részlegek összehangolt tevékenysége elengedhetetlen.

A gyűjtemény szakszerű – gyűjtőköri szabályzatban megállapított – gyarapítása a részlegeket átfogó közös munka kell, hogy legyen. A könyvtár gyűjteménye tartalmilag lefedi az emberi kultúra nemzeti és egyetemes területeit, tartalmazza valamennyi dokumentumtípust. A gyűjtemény összetételét rendszeresen megvizsgáljuk, az esetleges hiányokat tervszerűen pótoljuk. Ma is alapvető a nyomtatott dokumentumok szolgáltatása, de a rohamosan terjedő elektronikus dokumentumok jelentősen befolyásolják a könyvtár állományának fejlesztését.

Különösen nagy változások előtt áll a könyvtár, mivel új feladatot kapott az intézmény azzal, hogy Hatvanban megalakult a Hatvani Közösségi Főiskola és Egyetem, melynek könyvtári ellátása a jövőben a mi feladatunk. Ezért a könyvtár, mint nyilvános felsőoktatási szakkönyvtár a Hatvani Közösségi Főiskola és Egyetem képzési profiljának megfelelően kialakított dokumentációs és információs szolgáltatásai keretében gyűjti, feldolgozza, adatbázisba szervezi és rendelkezésre bocsátja az intézményben oktatott diszciplínák legfrissebb szakirodalmát, közvetíti az országos szolgáltatásokat.

A Hatvan Közösségi Főiskolán és Egyetemen indított képzések:

- nemzetközi gazdálkodás szakon felsőoktatási szakképzés keretében nemzetközi szállítmányozás és logisztika
- villamosmérnök képzés elektronikai technológia specializációval

Beszerezzük a fenti szakterületek oktatásához szükséges alapvető kézikönyveket, szakkönyveket és segédleteket. A szakfolyóiratok, lexikonok, szótárak beszerzésében ezen a területen mindenképpen célszerű igénybe venni az elektronikus formátumot, ami számos esetben a dokumentum hozzáférését jelenti az Interneten és nem a gyűjteménybe való elhelyezését. Be kell szerezni a tananyagot túlmutató tájékozódást segítő dokumentumokat, feladatgyűjteményeket, példatárakat, segédtankönyveket is, továbbá a

tankönyveket, egyetemi és főiskolai jegyzeteket. Kapcsolatot tartunk a Budapesti Gazdasági Egyetem és a Budapesti Műszaki Egyetem, mint anyaintézmények központi könyvtáraival. A fentiekből is következik, hogy nem mondhatunk le az új típusú dokumentumok további tervszerűbb gyarapításáról, az eddiginél szélesebb körű közreadásáról sem. A gyűjteményfejlesztés fizikai formáit ki kell egészíteni a virtuális eszközök adta lehetőségekkel. (elektronikus könyvtárak szolgáltatásainak igénybevétele). Továbbra sem mondhatunk le a különféle tudományágak fejlődését nyomon követő kézikönyvekről, enciklopédiákról. A főiskolai és egyetemi tanulmányaikat végző hallgatók számára a helyi könyvtári gyűjtemény alapvető továbbtanulási feltétel. Nyilvánvaló, hogy a könyvtár legfontosabb „megrendelője”, partnere az iskola, elsősorban a közép- és felsőfokú oktatási intézmények. Ez a tendencia a jövőben is megmarad, (távoktatás terjedése) hiszen egyre többen szeretnének és fognak továbbtanulni. („élethosszig tartó tanulás”) Kulcsfontosságú feladatnak tekintem a jövőben az oktatásnak, mint „megrendelőnek” a könyvtári ellátását.

A költségvetésben a 2016-os évtől örömről a fenntartó jelentősen megemelte a könyvbeszerzési keretet. Hosszú évek óta először kaptunk ilyen jelentős mértékű támogatást. Az állomány gyarapítása szempontjából nem közömbös számunkra az érdekeltség- növelő pályázaton elnyerhető támogatás. Nagyságrendje mindig attól függ, hogy az elmúlt évben mennyit tudtunk dokumentumvásárlásra fordítani. A támogatás mértéke az elmúlt évi könyvbeszerzési keret emelkedésével arányban progresszívan növekedik. 2011 óta újabb támogatási forma is segíti a gyűjteményünk gyarapítását, a Márai Program.

Itt kell említést tennem a gyűjtemény elavult, megrongálódott dokumentumainak rendszeres selejtezéséről, a tervszerű *állományapasztás*ról is. Ezt az időközönként jelentkező feladatot az olvasószolgálati munkatársaknak kell végrehajtani. Ennek alapvető szempontjai:

- szakkönyvek esetében az ismeretek gyors avulása
- gyors elhasználódás, megrongálódás

Ennél sokkal fontosabb a *gyűjtemény védelme*, korrigálása, az arra érdemes művek kötetése.

Sajnos a rossz szándékú olvasókkal is kell számolnunk. Gyakoriak a lopások, melyek megakadályozására egy elektronikus lopásgátló berendezés, kapu lenne a megoldás. Ennek és egy riasztó berendezésnek a pályázati úton történő beszerzését fontos feladatnak tekintem. Hiányuk a könyvtárban felhalmozódott értékek biztonságát kockáztatja.

Könyvtárunk gyűjteménye 5 éve online az interneten is elérhető. Az eCorvina integrált könyvtári program minden moduljának használata, így a hagyományos nyilvántartások kiváltása, a gépi kölcsönzés, olvasóink számára a megyei és országos adatbázisok mellett saját gyűjteményünk elérésének biztosítása kulcsfontosságú feladat a jövőben is.

2. Felnőtt olvasószolgálat:

Az olvasószolgálati részleg munkájának jó megszervezését kardinális kérdésnek tekintem. Az itt folyó munka színvonala alakítja ki a látogatóban a könyvtárról alkotott képet. Alapvetőnek tartom az itt dolgozó munkatársak jó kommunikációs készségét, szakmai felkészültségét, dokumentumismeretét, különféle keresőrendszerekben való eligazodási képességüket, a folyamatos ön- és továbbképzésüket.

A felnőtt olvasószolgálat területén a felnőttek egyre differenciáltabb igényeihez kell igazodni. Továbbra is fontos feladatnak tekintem a hagyományos olvasói igények kielégítését, de ezek mellett egyre nagyobb szerephez jut a tanuló, továbbtanuló rétegek által megfogalmazott igények kielégítése is, a Hatvani Közösségi Főiskola és Egyetem hallgatóinak és oktatóinak szakirodalmi igényeinek kielégítése. Szorgalmazzuk a nagy könyvtárak szolgáltatásainak helyi elérhetőségét. A könyvtárból elérhetőek az országos adatbázisok, on-line katalógusok.

Gyakran csupán egy adatra, egy információra van szükség. A tájékoztatás különféle mélységeit megkövetelő használói gyakorlatban a keresztrejtvényfejtőktől a szakdolgozatot írókig választ kell adni minden feltett kérdésre. Ugyanakkor itt csapódik le a könyvtár szociális funkciójának megerősödése is, nagy empátiás képességet követelve az itt dolgozó munkatársaktól.

Az Országos Dokumentumellátási Rendszer (ODR) könyvtárközi dokumentum szolgáltatásainak igénybevételéhez szükséges ismeretek gyarapítása, egyéb központi szolgáltatások közvetítése és bővítése is az olvasószolgálat feladata. A könyvtárközi kölcsönzés rendszerében mind dokumentumot kérő, mind szolgáltató könyvtárként részt veszünk.

Szolgáltatási struktúránk az eCorvina integrált könyvtári rendszerre épül.

Olvasóink önállóan vagy könyvtáros segítségével használják online katalógusunkat.

A szolgáltatások rendjének áttekintése, a használtságukkal kapcsolatban felmérések készítése a felnőtt olvasószolgálat jövőbeni feladati között fontos szerepet kap. Ez által lehetővé válik az olvasói vélemények és javaslatok összegyűjtése, figyelemmel kísérése, azok beépítése az intézmény munkájába.

Célom egy olyan könyvtári környezet megőrzése, amely esztétikus megjelenésével vonzó hatást gyakorol látogatóinkra. A meditáló, a válogató, az egyén ízlésének, előismereteinek megfelelő művek kiválasztására inspiráló környezet sokat tehet az olvasási szokások kialakításában és elmélyítésében.

Speciális könyvtári szolgáltatások: Kiemelten fontos feladatnak tekintem, hogy egyre nagyobb figyelmet fordítsunk a valamilyen okból hátrányos helyzetű emberek könyvtári ellátására. A vakok és gyengénlátók részére speciális számítógép áll a rendelkezésre a könyvtárban. Tervezzük a hangoskönyv állomány gyarapítását és igény esetén házhoz szállítását. Az otthonukhoz kötött idős és beteg emberek számára az elmúlt években már beindítottuk az Otthon Könyvtár szolgáltatást. Igényeik alapján házhoz szállítjuk a kért könyveket, DVD, CD lemezeket havi rendszerességgel.

3. Különgyűjtemények:

Zenei gyűjtemény:

A Hangtár a könyvtár szerves részeként, de elkülönített térben működik. A több ezer hanglemezből, CD-ből, DVD lemezből álló gyűjtemény gazdag választékát nyújtja a komolyzenei felvételeknek, értékes filmművészeti alkotásoknak, népzenei, prózai és meselemezeknek. A gyűjtemény gyarapításánál elsődleges szempont, hogy a művelődési igényeket, a zenei általános műveltség megszerzését biztosító műveket vásároljuk meg mind nagyobb számban. Gyűjtőköri szabályzatunkban megállapított módon kívánom továbbfejleszteni a gazdag múltra és értékes állományra visszatekintő gyűjteményt.

Megkülönböztetett gyarapítási szempontnak tekintem továbbra is a hazai és az egyetemes zenei kultúra kimagasló alkotásainak gyűjtését. A zenei könyvtár feladatkörébe tartozik még a helyi film- és hangfelvételek elkészítése és tárolása is. A városban és a könyvtárban történő eseményeket, író-olvasó találkozókat, ünnepi megemlékezéseket, koncerteket rögzítjük az utókor számára. A hangtárral szoros összefüggésben áll Kocsis Albert hegedűművész hagyatéka, amely mind a hanglemezek, mind az életútját bemutató kiállítás szempontjából lezárt, tovább nem gyarapítható. Bemutatása, a figyelem ráterelése értéket őrző munkánk része. Terveim között szerepel a hangos könyvtári gyűjtemény gyarapítása, szélesebb körben való népszerűsítése, a hangtári gyűjteményt népszerűsítő zenei rendezvények szervezése.

Zenei gyűjteményünk jelenleg csak korlátozottan hozzáférhető. A gyűjteményből, csak a CD és DVD lemezeket lehet kölcsönözni, hely hiánya miatt. A könyvtár visszaköltözésével a zenei gyűjtemény is visszakerül a Kossuth téri épületbe így a szolgáltatásait korlátozás nélkül lehet majd igénybe venni.

Helytörténeti gyűjtemény:

A már eddig is nagy értéket képviselő gyűjtemény további gyarapítását, több szempontú feltárását, digitalizálását, sokoldalú hasznosítását kiemelten fontos feladatnak tartom. Létezése háttérként jelent a helybéli kutatómunka iránt kedvet és elkötelezettséget érők számára. Segítségét ad az általunk kiadott Hatvani Kalendáriumhoz is, amelyet haladó hagyományként akarunk megőrizni a továbbiakban is.

Egyik legfontosabb feladatnak tartom, hogy a helytörténeti szempontból kiemelkedő értéket képviselő dokumentumokat (pl.: Hatvani Kalendárium, hatvani képeslapok) elektronikus formában elérhetővé tegyük honlapunkon is. Folyamatos kell legyen a városról készült fotók digitalizálása. Fontos feladatunknak tartom a tartalomszolgáltatást, helytörténeti írások digitalizálását és közzétételét a honlapunkon.

Figyelmünk középpontjába marad továbbra is minden Hatvanról szóló vagy vele foglalkozó hagyományos vagy elektronikus dokumentum.

A nem hagyományos különgyűjtemények sorát gazdagítja két képzőművészeti állandó kiállítás:

- Perei Zoltán grafikus hagyatékából gazdag gyűjteményt örököltünk. Műveiből állandó kiállítást rendezünk. A gyűjtemény lezárt, tovább nem gyarapítható.
- A fiatalon elhunyt Chikán Bálint művészettörténész hagyatékát, - 58 kortárs képzőművész portréjából álló gyűjteményt - a család a könyvtárnak adományozta.

Az értékes gyűjteményt állandó tárlatként kívánjuk megőrizni.

Helytörténeti gyűjteményünk jelenleg csak korlátozottan hozzáférhető. A gyűjteményből, csak a cikk-kivágatok, a legfontosabb kézikönyvek, monográfiák hozzáférhetőek a hely hiánya miatt. A könyvtár visszaköltözésével a helytörténeti gyűjtemény is visszakerül a Kossuth téri épületbe így a szolgáltatásait korlátozás nélkül lehet majd igénybe venni.

4. Gyermekkönyvtár:

A 14 éven aluli könyvtárlátogatók olvasáskultúrájának fejlesztése a gyermekkönyvtári részleg feladata. A jó gyűjtemény, a felkészült és elhivatott szakemberek garanciát jelentenek a csökkenő olvasási kedv mérséklésében. Ennek a részlegnek a munkájában alapvető feladatnak tartom az iskolák és a könyvtár kapcsolattartását, a hatékony,

összehangolt együttműködést. Erősítjük az iskolákkal, iskolai könyvtárosokkal, pedagógusokkal való kapcsolattartást, a könyvtárhasználati órák kialakításával, gyermekprogramok szervezésével, könyvtári kiscsoportok indításával. Az olvasásra nevelésre, az olvasási szokások megerősítésére és elmélyítésére az iskolai könyvtárak önmagukban nem képesek. Jelentős mértékben változik az oktatás, nagy szerepe van a gépesítésnek. A gyerekek számára már nem újdonság a számítógép, viszont növekszik az oktatás során elsajátítandó információ. Éppen ezért a gyerekek a könyvtárban sokkal jobban értékelik a könyveket, a könyvtárat a nyugodt, barátságos és személyes kapcsolatteremtés miatt keresik fel. A gyermekek és az ifjúság körében gyengülnek az olvasási szokások.

Ezzel a sajnálatos tendenciával szembeni harcnak számos eszköze áll a rendelkezésünkre:

- továbbra is szorgalmazni fogom a könyvtári órák tartását
- továbbra is szervezzük a gyermek- és ifjúsági vers- és prózamondó versenyeket, a korosztályhoz szóló irodalmi rendezvényeket,
- rajzpályázatok, népdalversenyek, rejtvényfüzetek, élményközpontú olvasásnépszerűsítő, könyvtárhasználatra nevelő játékok visszatérő elemei lesznek a gyermekkönyvtári munkának a jövőben is.
- Gyermeknap rendezvények, költészetnap, ünnepi könyvheti programok, gyermekkönyvtári karácsonyi rendezvények, nyári irodalmi udvar foglalkozásai.
- baba-mama foglalkozásokon mondóka-vers-ritmus-zene korai rögzítése az 1-5 éveseknél, illetve szüleiknek módszerek átadása.

5. Újhatvani Fiókkönyvtár:

Közel 10.000 lakos könyvtári ellátását hivatott szolgálni. Gyűjteményének gyarapításában fő szempont a gyermek és ifjúsági irodalom, a felnőttekhez szóló szépirodalom válogatott beszerzése és a közérdeklődésre számító ismeretterjesztő szakirodalom vásárlása.

Az intézmény jellegéből következik a feladat, hogy szerény újság, folyóirat kínálatával együtt segítse az ifjúság olvasóvá nevelését, a közelében működő óvodák, iskolák munkáját, valamint kultúrált alapszintű szolgáltatásra legyen képes a felnőtt lakosság számára. Fontos hogy bekapcsolódva a város kulturális vérkeringésébe, színtere kell legyen a társas együttléteknek, várospolitikai szempontból is fontos összejöveteleknek.

Mindezek megvalósításához jelenleg a személyi és tárgyi felételek nagyon korlátozottan állnak rendelkezésünkre. A fiókkönyvtár épülete nagyon rossz állapotban van, a gyermekkönyvtár alá van dúcolva, így természetesen nem vonzza a látogatókat. Az épület felújítás, korszerűsítése, bővítése közösségi térrel megkerülhetetlen a jövőben. A fenntartó önkormányzattal közösen keresnünk kell az épület felújításához szükséges anyagi forrásokat.

Az Újhatvani fiókkönyvtárban az egy főfoglalkozású könyvtáros nem elegendő és nem biztonságos. Korábban hosszú évekig 3, majd 2 főfoglalkozású könyvtáros látta el a fiókkönyvtár munkáját. Lehetőség volt könyvtári órák és foglalkozások tartására. Az 1 fő nem tudja egyszemélyben ellátni a kölcsönzési, az olvasószolgálati feladatokat és a könyvtári órák tartását, rendezvények szervezését. Két főállású könyvtáros munkatárs alkalmazása következményeként a városrész kulturális ellátásában nagyobb és sokszínűbb szerepe, feladata lehetne az intézménynek, figyelembe véve a körzetében működő 3

óvodát, 2 általános iskolát és 1 középiskolát, valamint a számarányában jelentős és odakoncentrálódó vasutasságot és a nyugdíjasokat. Az épülettel szemben működő Vasutas Művelődési Ház és a fiókkönyvtár között a nyugdíjasok ellátásában szervezett kapcsolatot szándékoznak kiépíteni. A közösségi művelődés, a kötetlen társas élet, a hobbi- és gyűjtő körök, valamint az egészséges életmóddal és a betegségek megelőzésével foglalkozó közösségek létrejöttét és működését az újhatvani fiókkönyvtárban fontos feladatnak tartom.

Több EU-s és hazai pályázaton nyert támogatás következtében 4 gépen van lehetőség olvasóinknak számítógép- és internet használatra. Ez egyben az újhatvani városrészben eMagyarország Pont szolgáltatás is.

További pályázatok kiírásait megcélözva szükséges lesz egy mobil számítógéppark beszerzése, mely segítségével az újhatvani fiókkönyvtárban is elindulhatnak a számítógépes oktatások. Célunk a digitális írástudás mind szélesebb körű terjesztése.

6. Minőségirányítás

Minőségirányítási Kézikönyv

A hatvani Ady Endre Könyvtár munkatársai elkötelezettek abban, hogy a lakosság számára korszerű és minőségi szolgáltatást nyújtsanak. A minőségbiztosítás érdekében a könyvtárban 2015-ben megalakítottuk a Minőségirányítási Munkacsoportot, melynek feladata a hatvani Ady Endre Könyvtár minőségirányítási rendszerének felelősségteljes működtetése és fejlesztése. A Munkacsoport tagjainak feladata elkészíteni az Ady Endre Könyvtár Minőségirányítási Kézikönyvét. A benne található alapelvek, szabályzatok, rögzítik majd az intézmény minőségügyi folyamatait, a kompetenciahatárokat, a felelősséget, a határidőket, a mérési, értékelési rendszert és eszközöket. A Minőségirányítási Kézikönyv tartalmát minden munkavállalónak ismernie kell. Az Ady Endre Könyvtár vezetősége ezért gondoskodik arról, hogy a Kézikönyv mindenki számára hozzáférhető legyen nyomtatott formában és az intézmény honlapján elektronikus formában is. A Minőségirányítási Kézikönyv nem egy lezárt, végleges dokumentum, hanem folyamatos fejlesztés alatt áll, igazodik a mindenkori stratégiai terv, PGTJJ, SWOT, stb. elemzésekhez, használói és fenntartói igényekhez, elvárásokhoz, valamint az országos stratégiai irányvonalakhoz. Munkatársaink már eddig is vettek részt minőségmenedzsment továbbképzéseken az egri Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár szervezésében, de célunk, hogy további munkatársak is bekapcsolódjanak és fejlesszék ismereteiket ezen a területen is.

„Kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egy-kettőre elpárolog, ha minden nemzedék újra meg újra meg nem szerzi magának.”

Kodály Zoltán

7. Közművelődési feladatok, rendezvények, civilek, partnerkapcsolatok:

A könyvtárban a közösségi szolgáltatások sokoldalú kínálatot jelentenek, amelyeknek legnépszerűbb formái a rendezvények. A közművelődési feladatkört összefüggésben gondolom a könyvtári háttérrel, hiszen a megvalósuló olvasást népszerűsítő programok, a digitális írástudást fejlesztő képzések is mind információt és tudást közvetítenek az olvasóknak, látogatóknak. Az intézményben helyet kapó, otthonra lelő civil szervezetek, a különféle felnőtt közösségek, a spontán módon létrejövő alkalmi beszélgető társaságok jelenlétét a jövőben is fontosnak tartom. Ők valamennyien nem csupán fogyasztói a kultúrának, hanem a helyi kulturális élet újrateremtői is egyben. Kirándulásokat, előadásokat szerveznek önmaguknak. Működésükben nyitottak, új érdeklődőket szívesen fogadnak maguk közé, éppen ezért folyamatos működésük egy állandó kontinuitást is biztosít. Mindezek mellett egyben a civil szervezetek aktivitására építve - tervezem a jövőben a jelesebb események, rendezvények szervezését pl.: Magyar Kultúra Napját, Ünnepi Könyvhétet, Országos Könyvtári Hetet. Továbbra is otthont adunk az irodalmi esteknek, zenei rendezvényeknek, gyermekprogramoknak, előadásoknak. Törekednünk kell arra, hogy közönségkapcsolatainkat a könyvtári rendezvényeinken keresztül is erősítsük. Rendszeresen részt veszünk az országos akciókban, rendezvénysorozatokban (Őszi Könyvtári Napok, Internet fiesta), könyves ünnepeken (Ünnepi Könyvhét), az éves kiemelt akciókban. Előadássorozatokot szervezünk korosztályonként különböző témakörökben. (gazdasági, tudományos, történelmi, filozófiai, művészeti stb.). A mozi hiányát pótolandóan könyvtármozit, filmklubot szervezünk az intézményben.

A jövőben is befogadjuk más intézmény vagy szervezet rendezvényeit. A jövőben is fontosnak tartom a testvérvárosokkal való kapcsolattartást.

Az Ady Endre Könyvtár tevékenységében fontos feladatnak tekintem a jövőben is a civil szervezetek munkájának segítségét. Ezen szervezetek mindenfajta segítséget (pl.: pályázati lehetőségek felkutatása) megkapnak működésükhöz.

Könyvtárunkban jelenleg nincs olyan terem, ahol nagyobb létszámú közönséget le tudunk ültetni. Rendezvények szervezésére csak a könyvtári térben tudunk helyet adni max. 40-50 fő részére. Reményeink szerint a könyvtár főterre való visszaköltözésével ez a problémánk is megoldódik.

8. Informatikai fejlesztések:

A korszerű informatikai rendszer működtetése alapvető fontosságú ahhoz, hogy a könyvtár valóban korszerű szolgáltatásokat, munkaszervezési feladatokat tudjon nyújtani. A könyvtárak polcain lévő hatalmas információmennyiség elérésének feltétele a dokumentumok analitikus feltárása, melynek visszakeresése a gépi feldolgozással rendkívüli módon megkönnyíthető.

A könyvtári munka gépesítése folyamatosan jelentkező szakmai kihívást jelent a könyvtárosok számára. Ennek egyik vetülete a gépi, online katalógus és gépi kölcsönzés. A megfelelő számú és minőségű géppark kialakítása, folyamatos fejlesztése elsősorban érdeke volt és lesz is a könyvtárnak. Az adott lehetőségeken belül az összes pályázati lehetőséget igyekeztünk kihasználni eddig is a gépesítés érdekében (EU-s pályázatok, TÁMOP, TIOP, hazai pályázatok) és ez így lesz a jövőben is. Olvasóink számára minden gyűjteményrészben ingyenesen biztosítjuk az adatbázisok használatát (pl.: katalógusok, jogtár). Rendelkezünk fénymásológépekkel és nyomtatókkal. Lehetőség van fekete-fehér és színes nyomtatásra. Prezentációs eszközeink, gépparkunk hiányos, további fejlesztést igényel. (további projektor, laptop beszerzés). Rendezvények megtartásához elengedhetetlen eszközökből (laptop, projektor) egy –egy van intézményünknek. Az épület minden szintjén biztosított a vezeték nélküli internet szolgáltatás (Wifi). Összességében az informatikai rendszer jó színvonalú és széles körű szolgáltatások biztosítását teszi lehetővé. Ez az állapot azonban csak az elmúlt évek folyamatos fejlődési vonalának továbbvitelével tartható meg, amelynek forrásait és lehetőségeit a jövőben is keresni kell.

Továbbra is folytatjuk az olvasók körében igen népszerű Internet és számítógéppel való tanfolyamok szervezését: Kattints bátran! kezdő és haladó szinten. Az eddig elért eredményeink és a pozitív olvasói visszajelzések arra sarkallnak minket hogy folytassuk képzéseinket, így széles rétegek számára (hátrányos helyzetűek is) sikerül új és hasznos ismereteket közvetítenünk.

Nagyon fontos lesz a jövőben egy mobil számítógéppark kialakítása (laptopokból) mely segítségével az épületen belül bármelyik teremben, illetve a fiókkönyvtárunkban is lehetőség lesz további képzések megtartására.

Megkerülhetlenné vált új Internet szolgáltató keresése. A NIIF mint szolgáltató ár/érték arányban nagyon drága és a jelenlegi 5 Mbit/s sávszélesség nagyon kevés. Keresni kell a lehetőséget az olcsóbb és jobb szolgáltatást nyújtó szolgáltatónak. Az on-line katalógus segítségével intézményünk Interneten éjjel nappal elérhető.

9. Marketing tevékenység

Cél, hogy kihasználjunk és éljünk a nyomtatott sajtó és az elektronikus média adta lehetőségekkel. Nagyon jó kapcsolatot ápolunk a Hatvani Városi Televízió, az egri Szent István Rádió munkatársaival. Rendszeresen a tudósítások, riportok a könyvtár szolgáltatásairól, rendezvényeiről. Eddigiek során is sok híryanagy jelent már meg a Heves Megyei Hírlap, a Hatvani Hírlap hasábjain. Folyamatosan keressük a lehetőséget annak, hogy az Interneten is egyre inkább láthatók és megtalálhatók legyünk. (Facebook) Tovább kell építeni és erősíteni a meglévő kapcsolatainkat.

Honlapunk egy korábbi uniós pályázat eredményeként jött létre és működik. Információkkal, fotókkal folyamatosan frissítjük. Célunk, hogy honlapunk informatív és naprakész legyen és minél többen tudjanak róla, ismerjék és használják. Továbbfejlesztése fontos feladatunk. Hasznos lenne egy olyan hírlevél készítése amely segítségével aktuális információkat juttathatnánk el olvasóinkhoz, a lakossághoz.

Reményeink szerint könyvtárunk 2016-ban szakmunkásokkal együtt költözik egy felújított épületbe a város főterére. A megnyitóra szeretnénk egy nyomtatott formátumú könyvtári ismertetőt, szórólapot készíteni, amely a már megújult épületet, a szolgáltatásokat, könyvtári tereket mutatja be. Tartalmazza az intézményről a legfontosabb és leghasznosabb információkat.

10. Humán erőforrás, szervezeti kultúra:

A könyvtár működésének legfontosabb erőforrása a jól képzett, megfelelő számú szakalkalmazott. A könyvtár munkatársai rendelkeznek a munkakörük ellátásához szükséges szakmai végzettséggel.

Az intézmény fejlesztési programjának egyik meghatározó eleme a szellemi erőforrással való gazdálkodás amely a következő alapelveken nyugszik:

- megfelelő munkaerő-struktúra kialakítása a szolgáltató helyeken és a szolgáltatásokban
- a munkatársak személyiségének és munkafeltételeinek folyamatos kondicionálása
- a felkészült szakember megtartása, elismerése

A rendeletileg is megkövetelt beiskolázási terv értelmében előre átgondolt módon történik a munkatársak szakmai fejlesztése.

A könyvtárban jelenleg 8 könyvtáros, 1 gazdasági ügyintéző, 2 technikai dolgozó, 1 gondnok-technikus dolgozik. A könyvtárosok között 1 fő rendelkezik egyetemi diplomával, 6 főiskolaival, 1 fő segédkönyvtárosi végzettséggel. A rendszergazdai feladatokat külsős megbízással oldjuk meg. A gazdasági ügyintéző szakirányú felsőfokú végzettséggel, diplomával látja el munkakörét

Az állami keretek között zajló oktatási formáktól függetlenül elvárom munkatársaimtól a rendszeres szakmai önképzést. Fontos szempontnak tartom a szakirodalomban való rendszeres tájékozódást, lépéstartást a számítástechnikai ismeretekkel, nyelvtanulást. Hasonló módon fontosnak ítélem meg saját szakmai önképzésemet is.

Bízom munkatársaimban, többségük kreatív, a változásokra nyitott személyiségek. Egyben számítok az ún. „külsősökre” is, akik más intézményekben, civil egyesületekben dolgozva, elkötelezettek érzik magukat az intézményben végbemenő közösségi munka iránt. Ők segítők, közreműködők és támogatóink a kölcsönösség elve alapján. Nagy segítséget jelent intézményünkben a kulturális közfoglalkoztatottak és egyéb közfoglalkoztatottak alkalmazása.

Az intézmény szakalkalmazotti létszáma nem elegendő az Alapító Okiratban rögzített kötelező feladatainak ellátásához. Az Alapító Okiratban a kormányzati funkciószámokkal jelölt alapfeladatok száma 10, ami nagyon sokrétű tevékenységet jelöl. A négy közművelődési tartalmú funkciószám alapfeladatként nagy terhet ró a létszámában csökkentett könyvtárra. Az intézményben 8 fő könyvtáros dolgozik és ez kevésnek bizonyul. 2012-ben létszámleépítés volt a könyvtárban, leépítésre került 2 fő könyvtáros és 1 fő informatikus álláshely, amely azóta is nagyon hiányzik a színvonalas és zavartalan munkavégzés szempontjából. *A Települési könyvtári működés normái valamint teljesítménymutatói (Fehér Miklós, Könyvtári Intézet)* vonatkozó irányelve alapján: 1000 lakosonként 0,5 fő könyvtáros az ajánlott. Hatvan lakossága 2016. jan. 1. 20.366 fő, így az ajánlott könyvtárosi létszám: 10 fő.

2016-tól új szakmai feladatot kapott a könyvtár. A Hatvani Községi Főiskola és Egyetem felsőoktatási szakkönyvtári feladatait is ellátjuk. A sokrétű könyvtári és közművelődési alapfeladatok ellátásához kevés a 8 fő könyvtárosi létszám. Hatvanban a lakosság színvonalas könyvtári ellátása érdekében 10 fő könyvtáros, továbbá az intézményben, az informatikai rendszer zavartalan működtetése érdekében 1 fő informatikus alkalmazása indokolt.

Szervezeti struktúra jelenleg:

Igazgató (1 fő)

Igazgatóhelyettes, felnőtt olvasószolgálat vezetője (1 fő)

Felnőtt olvasószolgálati csoport:

- 1 fő tájékoztató könyvtáros (különgyűjtemények, könyvtári órák tartása)
- 1 fő kölcsönzési adminisztráció
- 1 fő feldolgozó könyvtáros

Gyermekkönyvtár:

- 1 fő gyermekkönyvtár-vezető (könyvtári órák, foglalkozások szervezése is feladata)
- 1 fő könyvtáros

Újhatvani fiókkönyvtár:

- 1 fő tájékoztató könyvtáros (könyvtári órák tartása is feladat)

1 fő gazdasági ügyintéző

1 fő gondnok-technikus

2 fő takarító

A helytörténeti és a zenei gyűjtemények gondozása feladatát csoportosítással átkerült a felnőtt olvasószolgálati munkatársak munkakörébe. A rendszergazdai feladatokat külsős szakember látja el megbízási szerződéssel, így az informatikai rendszer zavartalan és folyamatos működtetése nem biztosított. Takarító személyzet 2 fő. Az ő feladatuk a központi könyvtár és a fiókkönyvtár takarítása is. Az 1 fő gondnok-technikus feladata az épület zavartalan működtetése (fűtés, kisebb javítások stb.) valamint a rendezvények előkészítése, lebonyolítása (hangosítás, teremrendezés, kiállítás rendezés) és az épület alkalmankénti őrzése. (esti, hétfői városi események alkalmával)

A *ruhatáros alkalmazása* megkerülhetetlen, mivel az intézményben olvasni szándékozó, vagy rendezvényre érkező látogató kabátját, táskáját biztonságosan őrizni kell. Nem engedhetjük meg azt, hogy rendszeresen eltűnjenek a látogatók értékei.

A fentieket összefoglalva a testületi határozatban meghatározott 12 fős munkatársi létszám (ebből 8 fő könyvtáros) a zavartalan feladatellátás érdekében megnövelendő. Könyvtárunk 2016-tól felsőoktatási szakkönyvtári feladatokat is ellát, illetve a közművelődési feladatok ellátását is alapfeladatként határozta meg a fenntartó. Létszám viszont nincs hozzá.

11. Épület fejlesztése:

Az Ady Endre Könyvtár életében nagy változást hozott a 2015-ös év, mivel elköltöztünk a Kossuth téri épületből a Radnóti tér 2. szám alatti cukorgyári ún. "kiskastélyba". Reményeink szerint ez az állapot átmeneti, ideiglenes jellegű. A költözésre 2015. május-június hónapokban került sor. Július 1-től nyitottunk ki és azóta is ebben az épületben szolgáltatunk a város lakosságának. A cukorgyári épületben a gyermekkönyvtár

100%-ban elért, de a felnőttkönyvtár nagy része nem, így a Hatvány Irén u. 8. szám alatti önkormányzati tulajdonban lévő épületben raktározzuk a gyűjteményt. A könyvek, bekötött folyóiratok, helytörténeti dokumentumok ládában, dobozban vannak, így onnan szolgáltatni nem tudunk.

Hatvan Város Önkormányzata 2015. október 1-jén határozott arról, hogy az Ady Endre Könyvtárat visszaköltözteti a Kossuth téri épületébe, de előtte az épületet felújítja, korszerűsíti. A tervek készítése folyamatban van. Várható visszaköltözés 2016. második felében lesz.

Fontos fejlesztési feladat lesz: a nyílászárók teljes cseréje, fűtőkorszerűsítés, lift kiépítése a mozgásukban korlátozottak részére, egy lopásgátló rendszer és egy riasztó rendszer kiépítése, a rakári övezetben tömör raktározási rendszer kialakítása. Ennek lényege, hogy a raktári polcok sínen mozgathatók, szorosan egymás mellé gördíthetők, így lényegesen gazdaságosabb lenne a raktár helykihasználása.

Ugyan így szükségessé vált a bútorok, függönyök, szőnyegek cseréje, valamint árnyékolástechnikai eszközök használata. (reluxa, szalagfüggöny).

12. Az intézmény gazdálkodásának jellemzői, pályázati munka:

Intézményünk a helyi önkormányzattól, mint fenntartótól, kapott éves költségvetési keretből gazdálkodik. Gazdálkodásunk takarékos és racionális. A költségvetés feszítettsége megköveteli, hogy rendszeresen figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket és ahová csak lehet, pályázzunk. A könyvtár működésében, szellemiségében kezdettől fogva nagyon fontos szerepet játszanak a különböző pályázatok, projektek. Az elmúlt 5 évben 5 eredményes uniós pályázatban vettünk részt. Volt amelyikben konzorciumi tagok voltunk, volt amelyiket mi egyedül valósítottunk meg. Ezek a támogatások nemcsak számítástechnikai-műszaki fejlesztéseink alapját képezik, hanem jelentős mértékben járulnak hozzá programjaink színvonalas megszervezéséhez, szakmai kapcsolataink kiszélesítéséhez. Fontosak ezek a pályázatok a közös munka öröme miatt is, hiszen a napi feladataink elvégzése mellett bőven jut mindenkinek bekapcsolódási lehetőség egy-egy program megvalósításában. Könyvtári munkánk során tehát a pályázati munka megkerülhetetlen. Szinte csak pályázati támogatásokkal végzünk fejlesztéseket, bővítéseket. Pályázati tevékenységünk sikeres, a benyújtott pályázataink túlnyomó többsége támogatásban részesül. A jövőben is törekednünk kell arra, hogy minél több munkatárs kapcsolódjon be a pályázat írásába, lebonyolításába. A lehetőségeket igyekszünk maximálisan kihasználni, s minden forrást intézményi céljaink érdekében felhasználni. Uniós pályázati lehetőség remélhetőleg lesz a jövőben is melyen indulni kívánunk önállóan is és az egri Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtárral és a megye könyvtáraival közös konzorciumban is.

Zárszó:

A hatvani Ady Endre Könyvtár a több mint 60 éves fennállásának egyik legnagyobb változása előtt áll. Hatvan Város Önkormányzata 2015. októberében határozatot hozott arról, hogy az Ady Endre Könyvtár Kossuth téri épületét felújítja, korszerűsíti, mielőtt a könyvtár visszaköltözik. Az új könyvtár épülete minden igényt kielégít majd, méltó otthona lesz a gyűjteménynek, befogadja az olvasni, tájékozódni, tanulni, szórakozni akaró

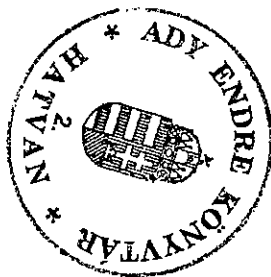
embereknek. A város főterén álló épület egy olyan hajlék lesz, ahol megfér egymás mellett a bölcsis korú kisgyermek, a társaskapcsolatokra éhes kamasz, a napi hírekre kíváncsi nyugdíjas, a gyűjtő-kutatómunkába elmélyedő helytörténész, a főiskolai és egyetemi hallgató, az Interneten szörföző vagy csak egy jó beszélgetésre vágyó látogató. Mindenki 0-99 éves korig! Természetesen összefogás kell a megteremtéséhez, a működtetéséhez, a fejlesztéséhez, a megőrzéséhez. Az összefogás legnagyobb pozitívuma, és visszaigazolása az olvasók és látogatók jelenléte lesz, akik majd naponta belakják és étellel töltik meg az épületet.

Ma már minden esélyünk megvan arra, hogy a hatvani Ady Endre Könyvtár a XXI. század, a tudás és az információs társadalom igényeinek és kihívásainak is meg tud majd felelni. Ám ennek az a feltétele, hogy lépést tarthasson a társadalom szükségleteivel, lehetőleg a legtöbbet nyújthassa a könyvtár használóinak. Ma már alapfeladata minden könyvtárnak az **információ** biztosítása a polgárok felé, szolgáltatási funkciójából eredően a korszerű technika segítségével információs- és tudásközpontként segíthesse a város életét! Bízom benne, hogy a hatvani Ady Endre Könyvtár egy sokszínű szolgáltató hely lesz a jövőben is.

Kollégáimmal együtt úgy érezzük, hogy az elmúlt évtizedekben a szűkös anyagi körülmények, a különböző átszervezések és költözések ellenére a hatvani Ady Endre Könyvtár munkája sikeresnek mondható. A több évtizedes együttműködés eredményeként kialakult egy jó munkatársi közösség. Átalakítjuk, megújítjuk az épületet, de nem akarjuk átalakítani és elhagyni azt a szellemiséget, ami eddig a hatvani Ady Endre Könyvtárat jellemezte. Szeretnénk továbbra is nyitott, olvasóbarát, otthonos hangulatú könyvtár lenni. Akik eljönnek a hatvani Ady Endre Könyvtárba és felfedezik mennyire a könyv és az információ birodalma ez a hely, azok remélhetőleg a jövőben is olvasóink és látogatóink maradnak. Mert a könyvtár nem csak falakból áll, az igazi könyvtár: a könyv, az olvasó és a könyvtáros.

Elképzeléseink csak abban az esetben valósulhatnak meg, ha a fenntartó támogatását is élvezzük.

Hatvan, 2016. március 8.

Sinkovics Erika
Sinkovics Erika
igazgató